

Hem?ire Karar Verme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?ire Karar Verme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22795>

Özet

Hem?ire Karar Verme Ölçe?i (HKVÖ), hem?irelerin klinik ortamlarda kar??la?t?klar? karma??k durumlarda nas?l karar verdiklerini ve bu süreçlerdeki yeterliliklerini de?erlendirmek amacıyla kullan?lan bir psikometrik araçtır. Bu giri?, **?eyma Demir** ve **Ay?e Akman Y?lmaz** tarafından 2021 y?l?nda ger?ekle?tirilen, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uyarlanması, geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içeren akademik çal??maya dayanmaktadır. Ölçek, hem?irelik mesle?i ba?lam?nda karar verme becerilerini ölçmek için tasarlanm??tır ve temel amacı, hem?irelik e?itiminde ve uygulamalar?nda karar verme yetkinli?ini art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirmeye katkıda bulunmaktır. Ölçek, 5'li Likert ölçe?i format?n? kullanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik, Karar Verme, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

?eyma Demir, Ay?e Akman Y?lmaz.

Amaç

Hem?ire Karar Verme Ölçe?i'nin temel amacı, hem?irelik mesle?ini icra eden profesyonellerin, karma??k klinik senaryolar kar??s?nda sergiledikleri karar verme stillerini, becerilerini ve yeterlilik düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Bu tür bir ölçüm, hem?irelik hizmetlerinin kalitesini de?erlendirmede ve potansiyel geli?im alanlar?n? belirlemede kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması (Demir & Akman Y?lmaz, 2021) ise, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olarak kullan?labilmesini amaçlam??tır. Bu uyarlama çal??ması, Türkiye'deki hem?irelik ara?t?rmalar?na ve e?itimine bilimsel bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, do?rudan **Hem?ire Karar Verme** (Nurse Decision Making) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, hem?irelik uygulamalar?nda etik, klinik ve yönetsel kararlar?n alınması sırasında kullan?lan bilişsel süreçleri ve davran??sal e?ilimleri ifade eder. Klinik karar verme, sadece teknik bilgiye dayanmakla kalmaz; aynı zamanda deneyim, sezgi ve ele?tirel dü?ünme becerilerinin entegrasyonunu gerektirir.

Tipik olarak, karar verme becerisi; durumu analiz etme, olası sonuçlar? de?erlendirme, farklı

seçenekleri tartma ve belirlenen hedeflere ulaşmak için en uygun eylemi seçme yetene?i gibi boyutlar? içerir. HKVÖ, bu çok boyutlu yapıyı yakalayamayan hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışmasında (Demir & Akman Yılmaz, 2021), yapısal geçerli?in incelenmesine büyük önem verilmiştir. Yapılan analizler genellikle Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı) kullanılarak orijinal ölçe?in faktör yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığını test etmeyi içerir. Uyarlama çalışmaları da ayrıca dilsel ve kültürel eşdeğerlik sağlamak amacıyla uzman görüşüne dayalı Kapsam Geçerli?i (Content Validity) çalışmaları da yürütülmüştür.

Spesifik geçerlik katsayıları kaynakta belirtilmese de, uyarlama çalışmasının makalesinde (Sarık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi, 2021) ölçe?in ölçtü?ü yapıyı temsil etme yetene?inin istatistiksel olarak doğrulandığı varsayılmaktadır. Bu, HKVÖ'nün hemşirelik popülasyonunda geçerli bir klinik araç olarak kullanılabilmesini gösterir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek için esastır. Türkçe uyarlama çalışmasında, genellikle ölçek maddelerinin iç tutarlılığını ölçmek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayısının hesaplandığı varsayılmaktadır. Yüksek Alfa değerleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde uyum sağladığını gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zamana karşı kararlılığını incelemek için test-tekrar test güvenilirlik yöntemleri de kullanılabilir. Bu analizler, aynı hemşire grubuna belirli bir zaman aralığıyla ölçe?in tekrar uygulanması ve iki uygulama arasındaki korelasyonun incelenmesi yoluyla gerçekleştirilir. Bu yöntemler, Hemşire Karar Verme Ölçe?i'nin ölçüm sonuçlarının tutarlı olduğunu destekler.

Faktör Analizi

Hemşire Karar Verme Ölçe?i'nin Türkçe formunun yapı geçerli?ini belirlemek için **Faktör Analizi** yöntemleri kullanılmaktadır. Uyarlama çalışmaları da genellikle, orijinal ölçe?in teorik yapısının Türk örnekleminde de aynı faktörlere ayrılıp ayrılmadığını kontrol etmek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanır.

DFA, orijinal ölçekteki faktör sayısının ve madde dağılımının Türk verilerine ne kadar uyduğunu test ederken; AFA, beklenmedik veya kültürel farklılıklardan kaynaklanan yeni faktör yapıların ortaya çıkabilir. Bu analizler, ölçe?in temel psikometrik yapısının korunduğunu doğrulamaktadır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 5'li Likert Tipi Ölçek (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşireler ve Hemşirelik Öğrencileri

Age Group: Genç Yetişkin ve Yetişkin Çalışan Popülasyon (Genellikle 18 yaşı üstü)

Population Details: Klinik ortamlarda aktif olarak çalışan veya hemşirelik eğitimi alan bireyler.

Test Methodology: Bireysel öz bildirim yöntemiyle uygulanan, kağıt-kalem veya dijital formatta doldurulabilen psikometrik bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Klinik karar verme, Hemşirelik yönetimi, Psikometri, Öz bildirim, Likert derecelendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: seymademir@ibu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: İletişim adresi, sorumlu yazarın kurumsal e-posta adresi üzerinden sağlanmaktadır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanma çalışması 2021 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştiriciden ve uyarlama yazarlarından izin alınması gerekmektedir. Akademik veya araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarlarla doğrudan iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari kullanım ücretleri hakkında bilgi verilmemiştir.

The original PDF for the adaptation study can be downloaded here: [hemsire-karar-verme-olcegi-toad.pdf](#)

Uyarlama çalışması yayınlandığı dergi bağlantısı: jag.journalagent.com

Kaynaklar

Demir, ?. , & Akman Y?lmaz, A. (2021). Hem?ire Karar Verme Ölçe?inin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Sa?lık ve Hem?irelik Yönetimi Dergisi*, 8(3), 407-417. doi:10.54304/SHYD.2021.35693

Hem?ire Karar Verme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçe?in maddeleri (sorular?) yer almamaktadır. Ölçek maddelerine erişim için ilgili makaleye (Demir & Akman Y?lmaz, 2021) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM